

Puc. 4. Испытательный стенд

Учебный план специальности предполагает изучение систем автоматизированного проектирования только на выпускном курсе в 9 семестре. При этом знаний по 3D-моделированию и работе с 2D-чертежами, полученных ранее в рамках изучения дисциплины «Инженерная графика», совершенно недостаточно для выполнения реальных проектов. Поэтому в учебный план специальности была добавлена дисциплина «Компьютерное моделирование элементов гидропневмосистем», изучаемая в 5 семестре.

Таким образом, учебный план специальности «Гидропневмосистемы мобильных и технологических машин» становится более сбалансированным и позволяет реализовать непрерывное обучение навыкам 3D-моделирования, что ведет, в свою очередь, к повышению качества подготовки выпускников и уменьшению времени адаптации на рабочих местах к реальным видам работ инженеров-конструкторов.

ПРЫМЯНЕНИЕ РЭЙТЫНГАВАЙ СІСТЭМЫ КАНТРОЛЮ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ ПА ДЫСЦЫПЛІНЕ «БЕЛАРУСКАЯ МОВА (ПРАФЕСІЙНАЯ ЛЕКСІКА)»

М. У. Буракова

*Установа адукацыі «Гомельскі дзяржсаўны тэхнічны
універсітэт імя П. В. Сухога», Рэспубліка Беларусь*

Адной з асноўных задач сучаснай вышэйшай школы з'яўляецца падрыхтоўка высокаадукаванага, творчага і крытычнага думаючага спецыяліста, які ўмее дабываць і прымяняць веды на практыцы. Гэта ажыццяўляецца праз пошук форм, метадаў і сродкаў навучання, якія могуць забяспечыць магчымасці развіцця і самарэалізацыі асобы. Актуальнаясць праблемы авалодання студэнтамі метадамі самастойнай пазнавальнай дзейнасці абумоўлена тым, што ў перыяд навучання ў ВНУ закладваюцца асновы прафесіяналізму, фарміруюцца ўменні самастойнай прафесійнай дзейнасці.

Сучасныя падыходы да арганізацыі самастойнай працы студэнтаў нельга ўявіць без ужывання адпаведных тэхналогій. У арганізацыйным плане неабходна такая сістэма адукацыйных тэхналогій, у якой яны былі б уключаны ў структуру больш прафесійна-арыентаваную, сістэмна- і мэтанакіраваную самастойную працу навучэнцаў, але не перашкаджалі развіццю іх творчасці і пазнаваўчай актыўнасці. У якасці такой тэхналогіі ў сучаснай практыцы вышэйшай адукацыі часта разглядаецца рэйтингавая сістэма навучання. Практыка рэйтингавага навучання ў цяперашні

час шмат у чым апярэджвае ўзровень яго тэарэтычнай распрацаванасці, асабліва ў аспекте арганізацыі асобасна-арыентаванай самастойнай працы студэнтаў.

Так, мэтай даследавання з'яўляецца вызначэнне ролі і месца самастойнай працы студэнтаў у рэйтынгавай сістэме навучання, яе асобаснай арыентацыі, рацыянальнай і эфектыўнай арганізацыі на занятках па беларускай мове (прафесійная лексіка).

У працэсе самастойнай работы студэнтамі набываюцца і выпрацоўваюцца навыкі і ўменні, здольнасць аналізуаць, асэнсоўваць і ацэньваць сучасныя падзеі, факты, вырашаць прафесійныя задачы. Самастойная работа студэнтаў на занятках па беларускай мове (прафесійная лексіка) прадстаўляе адзінства трох узаемазвязаных форм:

- пазааўдыторная самастойная работа;
- кіруемая выкладчыкам самастойная работа;
- творчая, навукова-даследчая работа.

Самастойная работа разглядаецца як раўнапраўная форма вучэбных заняткаў, а эфектыўнасць аўдыторных заняткаў залежыць ад умелай арганізацыі студэнтамі сваёй самастойнай пазнавальнай дзейнасці. У той жа час самастойная праца, яе пла-наванне, арганізацыйныя формы і метады, сістэма адсочвання вынікаў з'яўляюцца адным з найбольш слабых месцаў у практицы адукцыі ВНУ і адной з найменш даследаваных проблем педагогічнай тэорыі, асабліва ў дачыненні да сучаснай адукацийнай сітуацыі. З пазіцыі асобасна-арыентаванай адукцыі, пэўнай увагі патрабу-юць пытанні матывацыйнага, працэсуальнага, тэхналагічнага забеспечэння сама-стонай аўдыторнай і пазааўдыторнай познавальнай дзейнасці студэнтаў, што прадстаўляе цэласную педагогічную сістэму, якая ўлічвае індывідуальныя інтарэсы, здольнасці і схільнасці навучэнцаў.

У апошнія гады разам з традыцыйнымі формамі кантролю дастаткова шырока ўводзяцца новыя метады на аснове сучасных адукацийных тэхналогій. У якасці та-кой тэхналогіі ў сучаснай практицы вышэйшай адукцыі часта разглядаецца рэйтын-гавая сістэма навучання, якая «дазваляе студэнту і выкладчыку выступаць у выглядзе суб'ектаў адукацийнай дзейнасці, гэта значыць партнерамі» [1, с. 69].

Рэйтынгавая сістэма навучання па дысцыпліне «Беларуская мова (прафесійная лексіка)» прадстаўляе бальнае ацэньванне вучэбнай дзейнасці студэнтаў, што дае магчымасць аб'ектыўна адлюстроўваць у балах дыяпазон ацэнкі індывідуальных здольнасцей студэнта, іх працаздольнасці пры выкананні розных відаў самастойнай работы.

Правільна арганізаваная тэхналогія рэйтынгавага навучання дазваляе адысці ад пяцібалльной сістэмы да выніковага кантролю. У табліцах 1 і 2 праілюструем шкалу пераводу рэйтынгавых балаў у выніковую адзнаку па беларускай мове (прафесійная лексіка) па 10-балльной сістэме і нарматыўную сістэму.

Табліца 1

Шкала пераводу рэйтынгавых балаў у выніковую адзнаку

Колькасць балаў	Адзнака 10-балльная
0–10	0
10–20	1
20–30	2
30–40	3
40–50	4
50–60	5

Заканчэнне табл. 1

Колькасць балаў	Адзнака 10-балльная
60–70	6
70–80	7
80–90	8
90–100	9
100	10

Табліца 2

Нарматыўная сістэма

Віды прац	Максімальная колькасць балаў	Мінімальная колькасць балаў	Норма
1. Практычныя заняткі (наведванне, актыўны ўдзел)	17 балаў	10 балаў	
2. Практычныя заняткі (выкананне заданняў)	33 балы	15 балаў	
3. Рубежны контроль	30 балаў	12 балаў	
4. Заахвочвальны рэйтынг	20 балаў	0 балаў	
Усяго	100 балаў	37 балаў	50 балаў

Трэба адзначыць, што ў сістэму рэйтынгавай ацэнкі ўключаны заахвочвальныя балы за дадатковую самастойную работу над навукова-даследчымі праектамі, ўдзел у канферэнцыях, конкурсах і алімпіядах. Большасць студэнтаў станоўча ставяцца да такой сістэмы адсочвання вынікаў іх падрыхтоўкі і адзначаюць, што рэйтынгавая сістэма спрыяе раўнамернаму размеркаванию іх сіл на працягу семестра, паляпшае засваенне вучэбнай інфармацыі, забяспечвае сістэматычную працу падчас сесій.

Літаратура

1. Денисова, Е. А. Организация самостоятельной работы студентов : электр. учеб. пособие / Е. А. Денисова, Э. Ф. Николаева, С. Ю. Николаева. – Тольятти : ТГУ, 2016.

**РОЛЬ ВХОДНОГО КОНТРОЛЯ ЗНАНИЙ В АСПЕКТЕ КОНТРОЛЯ
ПОДГОТОВЛЕННОСТИ СТУДЕНТОВ К ОБУЧЕНИЮ
В ТЕХНИЧЕСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ**

И. В. Бычек, Л. В. Ясюкевич

*Учреждение образования «Белорусский государственный университет
информатики и радиоэлектроники», г. Минск*

Входной контроль понимается как элемент педагогической системы, в ходе реализации которого устанавливается степень готовности обучающегося к последующему этапу учебной деятельности и определяются пути управления и контроля учебно-воспитательного процесса. Контроль и, как результат, оценка знаний являются, с одной стороны, той частью обучения, которая позволяет определить уровень достижения его целей, с другой – выполняют образовательную и воспитательную функции. Контроль при обучении формирует у учащихся ответственное отношение к своей работе и результатам труда, позволяет самостоятельно соотнести собствен-